



په اروپا کی دمیشته افغانانو د تولنو فدراسیون

فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا

Federation of Afghan Refugee Organizations in Europe

## لیستهای 5000 کشته شده افغان، میراث خشونت‌های گذشته، چشم انداز آینده افغانستان

گزارش مختصر سمینار هاگ

11 مارچ 2014

انتشار لست 5000 اعدامی از سوی پولیس ملی هالند، مردم افغانستان را تکان داد. با انتشار لیستهای خانواده های ناپدید شدگان سالهای ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸ سند شهادت گمشده های خود را با چشمان خویش دیدند و با برگزاری مراسم فاتحه و یابود به سوگ عزیزان خود نشستند. بازماندگان شهدا، نهاد های مدنی و حقوق بشری، با برگزاری مراسم یاد بود در افغانستان و سرتاسر جهان، با اشک و فریاد، جنایات حزب "دموکراتیک خلق" را محکوم نموده و خواستار تطبیق عدالت بر عاملین فجایع انجام یافته در زمان حاکمیت این حزب شدند.

فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا (فارو) بتاريخ 11 مارچ سمیناری را برای بررسی لست 5000 اعدامی در شهر هاگ در کنار محکمه بین المللی هاگ برگزار نمود. درین سمینار روی



عدالت در مرحله انتقال و آینده عدالت انتقالی در افغانستان، حجم و چگونگی لیستها، موقعیت جانین، وضعیت حقوقی بازماندگان شهدا و دادخواهی نهاد های حقوق بشری و قربانیان بحث صورت گرفت. کنفرانس بعد از قرائت آیاتی از قران عظیم الشان و یک دقیقه سکوت برای یزرگداشت از شهدای نامدار و گمنام راه استقلال و آزادی توسط محترمه نجلا واسعی رئیسه فارو افتتاح شد.

سخنرانیهای اساسی این سمینار عبارت بودند از پروفیسور ساری کوفو مسؤل و بنیادگذار گروپ

تحلیلگران افغانستان (انا) سابق مسؤل بخش افغانستان مرکز بین المللی عدالت انتقالی، پروفیسور پتریشیا گوسمان مشاور در امور حقوق بشر و قانونیت که تجربه طولانی در بخش عدالت انتقالی در افغانستان دارد و آقای تیس برگر څارنوال مؤظف تحقیق از جنایتکاران جنگی افغانستان در لوی څارنوالی هالند. عده زیادی از قربانیان نیز درین برنامه سهیم بوده ضمن صحبت در مورد شهدای فامیل خود خواستار تطبیق عدالت شدند.

سخنرانی پروفیسور ساری کوفوتحت عنوان «مرحله انتقال و عدالت انتقالی، چشم اندازها برای افغانستان» با تمجید از ادامه کاری فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در امر دادخواهی و مطالبه عدالت برای بازماندگان قربانیان آغاز یافت. خانم کوفو گفت: بخاطر دارم که چهار سال قبل

نیز در کنفرانس بزرگ تحت نام عدالت انتقالی در افغانستان که از طرف فارویر گزار شده بود، سخنرانی داشتیم. خانم کوفو علل و عوامل عدم تطبیق عدالت انتقالی در افغانستان را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و فقدان اراده سیاسی لازمه در رهبران افغانستان و جامعه بین المللی برای تطبیق عدالت انتقالی را عامل اصلی نپرداختن به تطبیق برنامه عدالت و عدم انتشار گزارش هشتصد صفحه کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان دانست. چشم اندازها برای عدالت زمانی بهتر خواهد شد که قربانیان جنایات گذشته متحدانه و فعالانه خواستار تطبیق عدالت شده و زمامداران را وادار به تطبیق عدالت انتقالی نمایند.

در سخنرانی پروفیسور پتریشیا گوسمان سخن از لیستهای شهدای کشته شده بدست جانین آگسا و کام بود. خانم گوسمان که معلومات عمیق در مورد خشونت‌های گذشته و جنایات رژیمهای خشونتگر افغانستان دارد، چنین شرح داد: "لیست ها به بخش کوچکی از ارقامیکه در مورد کشته شدگان آن سالها وجود داشت، نام و هویت بخشید." خانم گوسمان افزود: "سلسله خشونت‌ها در افغانستان در سالهای بعد و حکومت‌های گوناگون ادامه یافت. تو گوئی رنج مردم افغانستان را پایانی نباشد. تا زمانیکه صفحات سیاه تاریخ افغانستان با تأمین عدالت برای قربانیان بسته نشوند، سلسله خشونت ادامه می یابد و تلاش ها برای صلح سرابی بیش نخواهد بود".

خانم گوسمان گفت: "اگر قربانیان خواستار عدالت اند، باید خود دست بکار شوند. خاطرات خود و معلومات در مورد واقعات و اشخاص ذیربط را بصورت مشخص بروی کاغذ آورند. هرگاه این نوشته ها صادقانه ترتیب شوند و پهلوی نوشته های سایر قربانیان و بازماندگان قرار داده شوند، تصویر دقیق و مشخص از یک مرحله از تاریخ خشونت در افغانستان را بدست میدهد. فقط چنین تصویری میتواند مبنای درست و محکمه پسند برای محاکمه جنایتکاران جنگی و ناقضین حقوق بشر باشد."



آقای تاپس برگر، عضو ارشد لوی خانونالی هالند، شخصیکه در نخستین روز انتشار لیستها تصمیم اداره خویش مبنی بر انتشار لیستها را از طریق تلویزیون به مردم هالند توضیح داد، طی سخنرانی مبسوطی اظهار داشت: "لیستها بصورت غیر مترقبه در جریان تحقیق به ارتباط یک مقام ارشد آگسا، کام و خاد بدست آمد. اصل مکاتیب انتقال اعدامیها را از آقای وردک که قبلاً کاپی این اسناد را در کتابش انتشار داده بود دریافت کردیم. بالای لیستها و مکاتیب تمام آزمایشهای تخنیکی عصر حاضر را انجام دادیم و تثبیت گردید که اصل بوده و دست نخورده اند." در پاسخ به یک سوال آقای برگر گفت که لیستها و مکاتیب یکی از منابع تحقیقات آینده شان را تشکیل میدهند. آقای برگر خاطر نشان ساختند که در پهلوی این اسناد مقامات عدلی هالند زمانی آغاز به اقدامات رسمی علیه یک مظنون کرده میتوانند که قربانی یا

مظنون ساکن هالند بوده علیه مظنون از داخل یا خارج از هالند شکایت رسمی و مؤجه صورت گیرد. وی گفت: "سه‌مگیری فعال و پایدار بازماندگان شهدا و سایر قربانیان در تأمین عدالت نقش کلیدی دارد". سپس پیامهای «انجمن اجتماعی دادخواهان» مستقر در کابل، «محل دادخواهان جنایات سالهای ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸» مستقر در کانادا خوانده شد. در بخش دیگر سمینار میکروفون در اختیار بازماندگان شهدا و سایر قربانیان از کشورهای هالند، انگلستان و آلمان بود. آنها بعد از معرفی خود و شهید خانواده خود به شرح حالت خود بعد از دیدن نام عزیز گمشده خویش، در لیست پنجهزار شهید، پرداخته و خواستار تأمین عدالت گردیدند. بازماندگان شهدا ابراز داشتند که تا جنایتکاران را برکسی محکومین نبینند، آرام نخواهند نشست.



در پیام «محل دادخواهان جنایات سالهای ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸» بر تشکیل یک مرکز بین المللی تحقیق جنایات جنگی و جرایم ضد بشریت در افغانستان طرح گردیده بود. یکی از قربانیان جنایات خاد بر اهمیت این طرح تأکید نموده پیشنهاد نمود که هالند بخاطر پیشقدم بودن درین عرصه ابتکار کار برای ایجاد همچون مرکز را عهده دار شود. کنفرانس بساعت چهارونیم عصر در فضای همدلی و تعهد متقابل میان بازماندگان شهدا و سایر قربانیان خاتمه یافت.

